

REDACTOR

DR. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ - JUDEȚUL ALBA DE JOSMANUSCRISELE NU SE
= INAPOIAZĂ.

Unirea

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 120 Lei

Pe 6 luni . . . 60 Lei

Pe 3 luni . . . 30 Lei

Numărul 2.50 Lei

Pentru inserate se plătește 4 lei de șir garmond
La publicările ulterioare se socotește taxa jumătate

Momente.

Hristos a înviat! — Este cântecul de biruință al creștinătății, care se desprinde în ziua de Paști din mii și milioane de inimi, întărite în convingerea lor creștinească prin chiar această dumnezească minune. Temeiul propriu zis al predicării sfinților apostoli, scutul și întărirea bisericii din toate vremile, învierea lui Hristos este și astăzi și va fi pentru totdeauna »Sărbătoarea sărbătorilor«, care hrănește minunatele aspirațiuni supranaturale ale întregii lumi creștine. »Venși — ne chiamă azi biserica — să bem beutură nouă... din izvorul nestrăciunii, din Hristos cel ce a isvorit din mormânt, întru carele ne întărim!« Și chemarea aceasta a bisericii pătrunde în toate inimile, cari alături de mizeriile mirosite aleargă cu bucurie dela mormântul gol, pesind tuturor marea taină a creștinătății: »Sa sculat, precum a zis!« Hristos a biruit moartea și prin această biruință a morții se spulberă pentru totdeauna orice temei de îndoială în adevărul celor spuse de El, iar nădejdea în împlinirea promisiunilor Lui primește un razim de stâncă, așa că chiar fără să vrem buzele noastre rostesc cu tărie cuvântul sfântului Pavel: »Știu cui am crescut!« Este cel ce ne-a spus: »Indrăzniți, eu am biruit lumea!« — Cu ajutorul Lui, vom birui și noi!

* * *

Paștile acestui an ne îmbie și motive particulare de bucurie, cari ne fac să privim cu multă încredere la viitorul bisericii noastre. Sunt mișcările tot mai pronunțate pentru o asemănare cât mai deplină cu marile acțiuni bisericești ale Apusului creștin. Și aceste în două direcții. Una prin intensificarea apostolatului laic în cadrele feluritelor reuniuni de pietate, în favoarea cărora și-a ridicat cuvântul mai nou însuși mitropolitul Vasile, iar a doua prin stăruințele ce se pun pentru organizarea mănăstirilor de călugări și maice. Congregațiile dela Obreja noastră și dela Beiușul Freasfințitului Văteriu, sunt începuturi atât de promițătoare, iar fundamentul pus de Freasfințitul Lugojului pentru noua așezare călugărească din Valea Hațegului este atât de solid încât putem spune, că viața monahală a bisericii noastre este pe căile cele mai bune. — Sunt numai începuturi, cei drept, dar în lumina strălucitoare a învierii sufletul nostru le îmbracă de acum în haina biruinței depline de mâine.

* * *

Un alt moment, care ne încălzește sufletul în aceste zile de praznic, este atențiunea deosebită care se dă mai nou în biserica noastră, pe toată lumea, învățământului religios de prin școale. Dacă este adevărat, că cel ce are copiii, are viitorul, nu mai puțin adevărat este și aceea, că o biserică, în care s'a înțeles, că sufletul copiilor trebuie învățat cu toată căldura, și în care se muncește din greu pentru acest gând, este o biserică de viață, care are tot dreptul să privească cu încredere deplină în viitorul, care o așteaptă.

Răstignește-I!

De prof. Augustin Popa.

Rău n'a făcut nimănui. Pe vânt și pe ploaie, în frig și arșiță, a cutrierat țara, făcând bine tuturor.

Om n'a grăit cum a grăit El. Limpede, cald, din adânc de inimă. Fiecare vorbă alunga o ceață, deschidea o lume nouă.

Niciodată umbra unei patimi nu i-a împânzit privirea. »Cine mă învinuiește de păcat?«

A făcut semne și minuni, cum nu a mai făcut nimeni. Vântul și marea și morții ascultau de graiul lui.

Intr'adevăr »toate le-a făcut bine!« Vorbele lui Moise și ale profetilor s'au împlinit întocmai în blândul dascăl din Nazaret.

Poporul a simțit și a înțeles adevărul. »Am ha'arez!«-ul desprețuit a dovedit, în butul tuturor sofistăriilor cărturărești, că are suflet, și încă suflet bun și înțelegător. Din adâncurile acestui suflet a izbucnit spontan, ca uraganul, acel vijelios: *Osana!* care a zguduit zidurile Ierusalimului în Dumineca Florilor.

Dar în Vinerea mare, acelaș popor răcnește, cu glasul inecat în ură: *Răstignește-I! Răstignește-I!*

De ce? De unde această schimbare criminală? *Fariseii și cărturarii ne-ar putea da răspuns.* E opera lor. Ei sunt doar adevăratul Israel. Poporul, massă fără suflet, e lutul din care făuresc ei viitorul.

Iar ei sunt morminte spoite, întrupări ale ipocriziei. Ca să-și păstreze nimbul în fața popoului neștiutor își îmbracă putregaiul sufletească în mantaua scilpitoare a formelor religioase deșerte, și a șovinismului național monopolizat.

Religia devine, în mâna lor, o caricatură, o crustă de observație acoperind un stărv. Așteptările mesiane vestite de proroci îmbracă haina șovinismului farisaic. Mesia nu va avea alta de făcut, decât să execute planurile lor politice. Va trebui să zdrobească neamurile lumii, să dea Evreilor glorie și fericire pământească fără seamăn. Un Mesia umilit, pacinic, care să moară pentru mântuirea tuturor, să împace sufletele cu Dumnezeu, nu mai avea loc în închipuirea lor înfrigurată.

De aceea *Isus trebuia să moară.* Deodată cu falsa sfințenie a conducătorilor, el ar fi îngropat și aceste nădejdi bolnave. Fariseii și cărturarii erau Israelul ales; cel ce lucrează împotriva lor, e dușmanul neamului.

De aceea în zadar se provoacă Isus la vorbele prorocilor; în zadar le aduce aminte învățăturile lui sămănate în public; în zadar le dă mărturia faptelor sale minunate. Indârjirea lor isterică nu vrea să vadă nimic. La toate au ei răspuns, unul și acelaș: *Răstignește-I! Răstignește-I!* Nu vad, nu vreau să vadă, că chiar acest strigăt pecetluiește tragedia neamului lor.

* * *

De cinci ani de zile ni-se strigă și nouă, bisericii unite, acelaș: *Răstignește-I!* Indrumătorii ortodoxiei vreau să ne desființeze cu orice preț, pe orice cale.

De ce? *Am făcut vre-un rău cuiva?* — Istoria noastră e carte deschisă. În 200 de ani nu am făcut nici un lucru, pentru care să roșim. Ne-am zbatut și ne-am trudit să facem bine. Și, din mila Domnului, truda noastră nu a fost zadarnică.

Ori poate *suntem rătăciți în credință?* — Suntem gata oricând să cercetăm din nou Scripturile! Dar până și cărțile din catedra Sibiului și cele dela Țarigrad sunt pe partea noastră.

Ori *suntem organism îmbătrânit, care nu-și mai împlinește chemarea?* — Poftescă oricine și constate, dacă nu facem noi, o mână de oameni, cel puțin atâta pentru însănătoșirea morală a țării, cât face mulțimea nenumărată a celor cari nu ne pot vedea?!

Suntem primejdie pentru neam? — În trecut n'am fost. Istoria cinstită spune, dimpotrivă, că am avut un rost providențial. Și am vrea să știm prin ce am ajuns acum trădători de neam?

Stânjinim poate aspirațiile naționale viitoare? — Dar oare e mai cuminte să te rogi cu fața spre Moscova, decât să te sprijinești pe Roma străbunilor? —

Toate acestea le-am spus de-atâtea ori, de le știu și copiii. În zadar! Frații au un singur răspuns la toate: *Nu-i român decât cel ortodox; ortodoxia e concrescută cu sufletul neamului!*

Care ortodoxie? — Acea, care sub crusta formelor din Molitevnic acopere *putregaiul sufletesc al conducătorilor?* Acea, care sub masca naționalismului de paradă a făcut din religie o *simplă unealtă a politicianismului murdar?*

Nu. E o insultă să spui, că această *caricatură religioasă* e expresia sufletului neamului. Poporul nostru vrea religie adevărată, vie, viață din credință, nu fum de tămâie falsă, împrumutată dela fariseii Evreilor! Dacă până acum nu i-s'a dat pâinea credinții, azi o cere tot mai stăruitor.

O simt aceasta și indrumătorii ortodoxiei. De aceea își sbiară cu atâta patimă »ortodoxia« la toate răspântiile și fac monopol din *naționalismul de stradă!* Căci, în elipa când oamenii ar avea liniștea să privească nișel și la ceea ce se ascunde sub această hlamidă de strălucire orientală, ar rămânea scârbiți de mormintele spoite, cari se pretind biserica Spiritului.

De aceea îi rugăm încă odată acum, la sărbătoarea păcii: *Să ne lase în pace și să înceteze cu toate șicanele „dominante“.* Nu vad ce atestat își dau atunci, când fără nici un motiv ne strigă: »Să rupem pecețile«. Adecă după a lor părere credința se vinde și se cumpără ca haina? Ea stă din peceți externe, nu din convingeri adânci, de cari te desparți numai atunci, când ți-se dovedește că sunt greșite?

Noi și așa nu ne temem de nici o putere din lume. Adevărul poate fi prigonit și maltrat, dar omorât, nu! Hristos era viu și atunci când dușmanii îl pironiseră pe cruce. Și a înviat apoi cu mărire mare, tuturor viață dăruind.

Cerem totuș pace și vrem să o slujim cu toată puterea. Nu, că ne-am teme de luptă. Dar ar fi așa de creștinesc, ca în ziua când se împacă cerul cu pământul, să piară și dintre noi dușmăniile.

Privim liniștiți în fața viitorului. Prăznuim doar învierea adevărului, biruința dreptății. Și sufletele noastre se umplu de nădejdi nouă, de încredere neclătită. Credința noastră crește de câte-ori rostim imnul de biruință, care de două mii de ani întărește inimile setoase de adevăr: *Hristos a înviat!*

O altă mărturisire de credință.

După minunatul manifest al mirenilor intelectuali dela Târgu-Murăș și după răspicată atitudine a credincioșilor din Tohanul vechiu, ni-se trimite mai nou o scrisoare mai lungă a credincioșilor noștri din Izvini — păstoriți până la apostazia-i faimoasă de pâr. Dr. Ștefan Pop de tristă pomenire —, din care reținem următoarele:

„Spre liniștirea spiritelor înflăcărâte de-a ne câștiga (e vorba de stăruințele extraordinare ce se pun din partea „Ciuhanzilor“ dela Arad, pentru a se aduce la defecțiune și credincioșii!), noi credincioșii acestei micuțe bisericițe din Izvini declarăm, că uniți au fost moșii și strămoșii noștri și uniți vom rămânea și noi, chiar și dacă toți preoții vor trece dela noi la alte credințe, pentru că nu preoții ne sînt legați de această biserică, ci credința noastră străbună către leagănul roman, o bărșia neamului românesc de azi. Cu Slavii nu am fost, nu suntem, și nu dorim a fi neamuri de credință și ortodoxie.

„Noi suntem latini de gîntă și credință și credem mereu că cu noi este Dumnezeu!”

Iată și semnăturile acestor vrednici credincioși ai bisericii noastre: Efta Popovici primcurator, Costa Steia, Ioan Flueraș, Nicolae

Stanic, Ioan Popoviciu, Mihail Măidac, Costa Vuia, Toma Cherlia, Alexandru Cherlia, Nicolae Lazăr, Lazăr Butu, George Vuia, Marcu Covaci, Avram Măidac, Nicolae Covaci, Nicolae Măidac, Ludovic Popescu, Ioan Goția, Nicolae Laza, Ioan Covaci.

Indemnuri arhieresti.

— Invierea în pastoralele de Paști ale Preasfinșilor noștri episcopi. —

I.

Cuvântul Preasfinșitului dela Gherla.

Mănecând din cuvintele dela sf. Marcu (9, 31): „Fiul omului se va da în mâinile oamenilor și-l vor omorî pe el; și după-ace-l vor omorî, a treia zi va învia”, pâr. episcop Iuliu al Gherlei arată întâiu bucuria de care este eprins sufletul fiecărui creștin în ziua luminată a învierii Aceluia, pe care razimă întreagă credința noastră. Ocupându-se apoi mai cu deadinsul de virtutea credinței, Preasfinșia Sa insistă asupra luptelor ce sunt a se da pentru păstrarea acestei comori, spunând următoarele.

„Toate puterile întunerecului se îndreaptă împotriva luminii lui Hristos, împotriva credinței lui. Tot ce este rău în noi, toată firea noastră stricată, cu toate patimile ei, se ridică amenințător asupra acestei schintei dumnezeiești a credinții, ce este așezată ca semanța nemuririi întru noi. Toți vrăjmașii lui Dumnezeu își îndreaptă neputincioasele opintiri, ca să stângă această licărire a dumnezeirii în sufletul bietului muritor, pentruca pierzându-și călăuza vieții, să-și piardă sufletul.

„Multe și felurite sunt căile celui potrivnic pentru a se apropia de sufletul ce încearcă să-l ispitească, pentru a-l slăbi sau clătina în credință. Nu arareori îngerul întunerecului se îmbracă în haina luminei, cum spune sf. apostol Pavel, și așa încearcă să ducă în ispită pe cei nevinovați. Vine cu dragostea dulcelui Isus pe buze, pretinzând a arăta cărări mai bune și mai desăvârșite, sfâr-

șind apoi prin îndemnul de a te lăpăda de Crucea Domnului și de Maica Lui preasfântă de credința părinților tăi și de biserica sufletului lor.

„Dumnezeul nostru este Dumnezeu dragostei și al păcii. Isus Hristos Domnul nostru din veac a fost prevestit de proroci: Împăratul păcii și Mântuitorul sufletelor noastre. Dragostea dumnezească a adus-o din cer, pacea lui Dumnezeu a venit să-o înstăpânească pe pământ.

„Vrăjmașii lui și ai credinții sale sfinte nu vestesc dragostea, nu lucrează ale păcii. Evanghelia lor este evanghelia învrăjbirii. Și mănța ce o aruncă este sămânța împărechierii și a zizaniei. Ei turbură pacea sufletelor și învrăjdesc oamenii. Unde văd o neînțelegere unde văd ceva frământare, iată-i pe neașteptate în mijlocul celor turburați, gata de a duce mai departe desbinarea sufletelor și a vârsării veninului urii, ucigătoare de suflete. Vrăjba și neliniștea este câmpul apostolatului lor. Dacă aceasta nu-i credința lui Hristos. Nu este Dumnezeu întru neliniște! El este împăratul păcii. Aceasta-i izbăvirea sufletului: Pacea lui. Cei ce samănă ură și propovăduiesc desbinarea nu sunt apostolii lui Hristos. Cel dintăiu cuvânt al Domnului după învierea sa din morți îndreptat apostolilor săi chiar în ziua învierii sale, a fost: „Pace vouă!” Cine vestește dragoste și pace, acela este ucenicul lui.

„Cine nu umblă pe această cale, este vrăjmașul credinții lui Hristos și de acela va feriți. Feriți comoara credinții curată și neprihănită, păstrând izvorul fericirii sufletului Vostru neturburat. Cu cât este mai mare și lința vrăjmașilor, de a o atinge, cu atât mai mare trebuie să fie grija voastră de-a o păstra nevătămată. Din ea izvorește tot binele pentru noi și pentru semenii noștri. Stați dară tari în credință. Nu-i ascultați!”

Pentru a putea păstra însă credința, și cere — spune Preasfinșitul Gherlei — să aveți dragoste întru noi. Arătând apoi cât de mult a slăbit dragostea dintre oameni și că în urma acestei împrejurări cât de puțină bucurie și mângâiere adevărată mai este între noi, spun-

□ □ Foiața „Unirii“ □ □

INVIEREA

— Schiță. —

Noaptea se scurse liniștită și în zarea senină începură a se ivi sfioase zorile dimineții. Luceafărul privea încă din sferele albastre, cu ochiul lui de ghiață înmărmurit.

Peste cetatea sfântă, cu zidurile înegrite de vremuri și fum, care fusese martoră jertfei de pe Golgota, plutea acum o tăcere grea de mormânt. Frumozii palmieri și smochinii în floare, dormeau un somn adânc, și isvoarele își conțină povestea lor șoptitoare. Peste lumea văzută se întinse o liniște mută. Părea, că bătrânul pământ s'a oprit din mersul lui obișnuit și se cugetă visător la deslegarea unei enigme...

În acele clipe misterioase, două umbre cernite se strecurau încet spre cimitirul Ierusalimului, pe cărarea umezită de rouă.

Erau Maria din Magdala — căreia Isus îi spusese toate — și tovarăsa ei de acelaș nume, cari mergeau să ungă cu miresme trupul Domnului. Vesmintele lor, cari atingeau în treacăt nisipul moale, trezeau prin liniștea mută un foșnet ușor. Magdalena mergea înainte, cu gândul pierdut în extaz și cu broboada trasă adânc peste ochii umeziți de lacrimi, iar în urma ei pășea gânditoare și tristă ceaalaltă Marie.

Prin sufletul Magdalenei se perindau cu așteptare cealaltă din urmă scene ale patimii... Isus

era restignit... Din ranele cuielelor se strecurau picuri mari de sânge, cari se prelingeau de-a lungul crucii, spumând... Mântuitorul cu liniște dumnezeiască întipărită pe fața lui crispată de suferință, privea cu blândețe spre călăii, cari amenințau cu pumnii încheștați și buzele lui învinețite, murmurau încet o rugă: „Părinte! Iartă-le lor, că nu știu ce fac!”... Mulțimea hohotea, cerând un semn: „De ești tu fiul lui Dumnezeu, pogoară-te de pe cruce și îți vom crede țiel!”... Isus învâlui într-o privire caldă pe făcătorul de rele pocăit, în timp ce un ultim zimbet trist îi flutura pe buzele supte. Mușchii istoviți de chinuri i-se contraseră în tremur... O clipă își mai ridică spre cer privirea ochilor înieștați în sânge, apoi își plecă fruntea iarăși, murmurând cu ultima sforțare: „Săvârșitu-s'a!”...

Magdalena i-și apăsa, tremurând, broboada pe ochi, trudindu-se să stavilească izvorul lacrimilor, iar tovarăsa ei o privea tăcută...

Prin atmosfera răcorită a dimineții plutea desmierdător, un miros îmbalsamat de flori orientale. Departe, sus, în înălțimi, luceafărul mai clipi de câteva-ori obosit, apoi dispăru de pe bolta senină și zările începură a se îmbrăca în lumină.

...Deodată, prin liniștea adâncă, ce stăpânea peste întinderi, străbătu, prelung și tremurător, un cântec de cocoș. Femeile tresăriră. — O clipă stătură în loc nedumerite, apoi priviră buimace în jur. Așa atunci observară, că erau trecute de locul, unde trebuia să fie înmormântat trupul lui Isus. Se întoarseră deci grăbite înapoi, cu-

getându-se între sine, că cine oare le va răsturna lor peatra de pe mormânt?...

Peste puțin ajunseră la locul cunoscut.

Dar minune!... Peatra zăcea răsturnată de o parte, iar din mormânt, un tinăr, îmbrăcat în vesminte albe ca neaua, le întrebă: „Pe Isus Nazarineanul cel restignit îl căutați?! — Nu căutați aici! — S'a sculat din morți! — Iată locul unde l-au pus pe el!”...

Inspăimântate și mult mirându-se de ceea ce s'au făcut, femeile se depărtară dela mormânt. În sufletul lor sbuciumat de atâtea decepții începu să incolțească gândul sinistru, și cineva, venind noaptea, a mutat din mormânt cunoscut trupul lui Isus.

Cu ochii împăingeniți de lacrimi și privirile ghete, se îndreptară spre ușa cimitirului pe cărare îngustă. Și cum mergeau așa, cu inimă strânsă de durere și cu privirea pierdută în gol, Magdalena i-se păru deodată, că zărește o figură omenească, venind încet spre ele. Și crezându-și că e grădinarul, l-a întreat, cu glasul întrerupt de suspine: „Prietine, spune-ne nouă, unde e pus pe Domnul?”...

Ajuns la câțiva pași de ele, bărbatul stătu o clipă nemișcat. În reflexul luminei fața începu să strălucească și vesmântul lui părea țesut din mărghitară.

Peste fața strălucitoare a bărbatului, tresări un zimbet senin și un glas duios, ce părea muzică divină, rosti cuvântul: „Mario!”

În clipa următoare Magdalena era prosternută pe cărarea nisipoasă, cu brațele întinse

cu multă amărăciune, că: „Vom fi având mai multă libertate, mai multă avere, dar, durere, am ajuns să avem mai puțin suflet și foarte puțină bucurie adevărată“. Și fiindcă de pe urma acestora suferă neamul întreg, suntem datori, să lucrăm din toate puterile „pentru a ne trezi sufletele la mai multă viață creștinească ca să isvorească din el faptele dragostei creștinești pentru toți. Așa se va primi neamul. Și așa, prin întărirea credinței, se va întări adevărul și dreptatea în suflete și se va revărsa binecuvântare spre acest neam iubit de Dumnezeu și spre aceasta țară, care El ne-a hărăzit-o, întregită și bogată, pentru credința și suferința părinților noștri. Pe urmele lor, zmerite întru Domnul, avem să umblăm noi, pentru a ne face vrednici de atâta dar alui Dumnezeu.

„Aceasta-i voința lui Dumnezeu: sfințirea noastră...“

„Acesta să fie rodul luminatului praznic al Învierii Domnului: statornicirea voastră întru credința părinților voștri.

„Și această credință, să o așezați, cu grijă și cu sfințenie, în sufletele nevinovate ale pruncilor voștri, ca să le fie și lor lumina vieții și izvorul păcii sufletești: Vieață și mântuire“.

II.

Pastorala pâr. episcop Alexandru al Lugojului.

Aceasta este ziua care-a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim într'ansa.

„Să ne bucurăm și să ne veselim cu toții. Să se bucure cerul și pământul, îngerii și oamenii, făptura toată, și cea văzută și cea nevăzută. Căci iată, a treia zi după moartea Sa, în ziua Duminecii, dimineața când se iveau zorile aurii, Hristos Domnul a înviat din morți“.

Sprijinind apoi învierea Mântuitorului cu toate arătările, pe cari le cunoaștem din sfintele evanghelii, Preasfințitul Lugojului urmează astfel.

„Ce minunat lucru iubiților mei fii! Pe piatra mormântului marilor cuceritori ai lumii puteți ceti: Aci zace, cutare sau cutare. Pe când de lângă piatra mormântului lui Isus se

într'o rugă și buzele ei rostiră în tremur de emoțiune: »Rabbuni!... Rabbuni!«...

Vântul primăvăratec începu să adie a lene, clătănind ușor frunzele smochinilor înfloriți și împrăștiind în aer un miros îmbătător de mi-resme.

Isus — căci el era omul — își privi învățăcelele cu drag și le zise: »Mergeți, spuneți ucenicilor mei și lui Petru, că m'am sculat din morți!«... Apoi dispăru ..

O rândunică începu să ciripească veselă, jucându-se prin aer cu aripile întinse.

Magdalena se ridică de jos și, urmată de tovarășa ei, se îndreptă spre bătrâna cetate.

Și în timp ce ele alergau, cu sufletul plin de nemărginită fericire, să vestească ucenicilor, că au văzut pe Domnul, soarele începu să se înalțe maiestos pe boltă, respirându-și razele binefăcătoare, ca un semn de binecuvântare peste noul Eden.

Sabin G. Truția.

Cine dorește să aibă un frumos câștig fără nici un rizic, să comande bilete de loterie pentru „Căminul Presei“ din Cluj. — Biletele se vând pentru 2 Lei bucata și se găsesc de vânzare pretutindeni. Biroul central: Cluj, Piața Unirii 29.

desprinde glasul îngerului: Nu-i aci, a înviat! Mărirea lui Isus începe tocmai acolo, unde sfârșește mărirea oamenilor. Minunat lucru, cu adevărat!

„Între toate semnele pe cari le-a făcut Isus, acesta este cel mai mare, că el s'a înviat pe sine din morți. Este o faptă unică, ce nu s'a mai întâmplat de când e lumea lume, faptă rezervată numai fiului lui Dumnezeu. Fost-au sfinți, cari în viața lor, au înviat morți. Așa Ilie și urmașul său Eliseu. S'au văzut până și morți dând viață altor morți. Căci osul lui Eliseu, îngropat de mult în mormânt, prin simplă atingere, dă viață unui om omorât de tâlhari și aruncat pe mormântul profetului (IV. Impăr. 13, 21). Dar a te rechiema pe tine la viață după ce ai murit, asta nu s'a mai văzut, și a putut-o înfăptui minunea aceasta numai Domnul nostru Isus Hristos în puterea dumnezeirii sale. Asta dovedește mai bine ca orice dumnezeirea sa, zice așa de bine fericitul Ludovic de Grenada. Și tot dânsul notează, pe dreptul, că în ziua asta fără îndoială soarele a trebuit să răsară mai luminos ca altă dată, vestind prin strălucirea-i neobișnuită triumful Mântuitorului, așa cum îi vestise odinioară Patimile, coperindu-și fața de întuneric, iar cerul, care se umbrise odinioară de jale, ca să nu vadă golătatea Stăpânului său, a trebuit să se investmânteze de o strălucire neasemuită azi, văzându-L pe Dânsul eșind luminat și învingător din mormânt.

„Cari inimi creștine nu se bucură astăzi, iubiților mei! Doară, zice-voiu și eu cu învățatul Massillon, în ziua aceasta, prin învierea

Dlui, fost-a pecetluită apostolia lui Hristos, recunoscută slujba lui, întărite făgăduințele lui, împlinite prezicerile lui, îndreptățită învățătura lui, incununate muncile lui. Astăzi se asigură pe sine învățăceii ce stăteau la îndoială, astăzi li se schimbă întristarea în bucurie, astăzi li se vindecă necredința, astăzi dușmanii religiei sunt rușinați, se statornicește credința tuturor veacurilor, se dovedește adevărul tuturor tainelor credinței noastre, astăzi ese învingătoare din mormânt și biserica dimpreună cu Mântuitorul său, astăzi se pregătește primirea spre învățatură a tuturor popoarelor lumii și astăzi toate duhurile rătăcirilor ce trebui-vor să se ridice cândva în lume, sunt înfierate ca unele ce-și vorbesc împotriva și mințesc loruși.

„Lăsați deci frâul liber, iubiților fii, bucuriei voastre. Atunci când Mântuitorul a înviat, cu moartea pe moarte călcând, cuvine-se să jubileze și să tresalte sufletele voastre, iar voi unul pe altul să vă îmbrățișați, dându-vă sărutare sfântă, și uitând toate pentru înviere. În zile de mare sărbătoare sufletească inimile noastre sunt mai moi, mai blânde, mai bune. Fiți astfel și voi, iubiților, în această zi, cea mai mare zi a creștinilor, când nouă, putem spune fără minciună, că ceriurile ni s'au deschis și Dumnezeu ni s'a arătat cu adevărul său, cu bunătatea sa, cu atotputernicia și adâncul înțelepciunii sale neasemuite.

„Bucurați-vă deci cu toții și vă veseliți întru această zi, îmbrățișați-vă unul pe altul, toate iertându-le pentru înviere, ca plata voastră multă să fie în ceriuri“.

Pentru o nouă viață

de Dr. Ioan Bălan, canonic.

Grele sunt suferințele Mântuitorului din săptămâna mare. Acela, care, pe unde a trecut, la toți, numai bine a făcut, este înjurat și persecutat ca unul din cei mai mari făcători de rele. În economia dumnezească patimile acestea au avut rostul lor, pe care l-am putea numi pedagogic. Mai înainte de gloria învierii, care spiritualizează chiar trupul, trebuia să fie calea crucii, ca să știe toți cei ce-l vor urma, că numai după o vreme lungă de suferințe poate urma lumina gloriei.

Găsesc atâta asemănare între aceste două părți din viața Mântuitorului, încât nu găsesc astăzi o mai potrivită meditație de sfintele sărbători ale Învierii.

Mântuitorul a spus de pe ce se vor cunoaște adevărații săi apostoli, când a zis: 1. că se vor iubi între sine (Io. 13, 35) și 2. că vor fi persecutați (Is. 15, 20).

În iubirea, pe care o exercită biserica, ea face cel mai mare bine omenirii, dându-i harurile mântuirii, și atrăgând mintea și inima oamenilor spre ideale. Cât bine a făcut biserica românească unită neamului nostru, o spun toți istoricii de seamă, ei singure atribuindu-i renașterea națională a poporului românesc. Biserica ortodoxă a fost șir lung de veacuri biserica neamului întreg, și n'a putut să facă ceeace a făcut biserica noastră în un singur secol.

De aici se explică motivul supărării, ce ne-au purtat Ungurii. Congrua s'a dat preoțimii noastre mai târziu, ca la frații greco-orientali. Comisarii noștri ministeriali din vremea războiului erau de un turanism clasic. Chiar catolicii unguri ne socotiau mai primejdioși și Blajul era pentru ei cuibul cel mai temut. Adevărat că noi n'am primit pe Petrichévitch-Horváth cu brațele deschise, nici nu i-am dat banchete și nici n'am scris în „Unirea“ articole de o prudență moderată, și, în

loc să alegem un Mangra, am dorit să avem de mitropolit pe un foarte dârz Român.

Pentru motivele acestea ne urau Ungurii, și unii credeau, că o să ne iubească Românii din noua țară, la înjghebarea căreia am contribuit și noi — cum spunea Maiestatea Sa Regele — în mare măsură. Dar aceștia nu știau Scriptura, care zice: „Nu este sluga mai mare decât Domnul său. De m'au prigonit pe mine și pe voi vă vor prigoni“ (Io. 15, 20). În ziua de azi, când se scot „conștiințele“ pe piață, când fiecare caută să se aranjeze și din oameni săraci se fac mulți multimilionari, biserica noastră, care nu-și schimbă învățătura, nici nu se târguește cu morala, prin noua constituție a ajuns biserică de mână a doua. La ministerul cultelor se aprobă foarte ușor înființarea unei parohii ortodoxe cu 60—70 de suflete, iar unei vechi parohii unite, li trebuie 300 de suflete ca să primească întregire dela stat pentru mizerabila leafă a preotului. Reforma agrară se aplică foarte rău în multe părți. Pe tema concordatului, toți nechiemații, cu toții nepregătiți, țină în contra noastră, deși acesta ne leagă mâinile și picioarele. Pentru că am dat lumină neamului și am susținut școlile cu cele mai mari jertfe, ni se răpesc în chipul cel mai necivilizat.

Dar toate acestea nu ne vor face să ne pierdem cumpătul și voia de lucru. La adunarea Reuniunii de misiuni din vară, părintele mitropolit a spus, că bisericii noastre, care a dat neamului redeșteptarea națională, îi revine rolul să-i dea o a doua renaștere: încreștinarea poporului românesc. Suferințele nu au slăbit-o, ci au spiritualizat-o și mai mult. Norocul ei, că nu are privilegii și hatăruri, cari moleșesc și degenerază pe cei ce le au.

Țara trece prin ceasuri grele. În lăuntru, viața e tot mai scumpă și tot mai grea. În afară, leul are atâta valoare cât cuvântul nos-

tru și dușmanii abia așteaptă momentul ca să ne atace. Gânditorii noștri, cari pot premia „Purgatorul” lui Corneliu Moldovan, nu ne vor putea da o concepție, care să ne ridice din starea de azi. În focal patimilor politice de azi, când o țară așa bogată a ajuns unde este, dela politicieni de geaba vom aștepta o refacere ideală. Suntem la punctul mort de pe vremea nașterii lui Isus, când tot pământul clocotea și îndreptarea nu se aștepta decât dela Cel de sus. Isus, care a făcut să se năruie tot caosul de păcate al păgânismului, El singur e în stare să instăpânească o concepție, care bazându-se pe adevăr și dreptate, să schimbe fața posomorită a țării noastre.

Ne trebuie oameni, cari să se îngrozească de păcate, fie în sinul familiei, ori al țării, cu oroarea pe care o propune legea lui Hristos. Ne trebuie oameni cari să lovească în cap toate privilegiile și sistemul de protecționism încuibat peste tot și cari să dea voie ca să se ridice numai celor pricepuți și muncitori.

Biserica unită, care a dat martiri și apostoli, e capabilă să ne dea și pe acești oameni ai doririlor noastre. Spre acest scop, ea va trebui să-și intensifice activitatea pur spirituală. Preoții noștri vor trebui să recitească adeseori, care este menirea preotului: să învețe pe oameni legea lui Dumnezeu, să le împartă comorile cerești și să-i povățuiască pe calea păcii lui Hristos.

Așa numita activitate extrabisericească se poate aștepta numai după ce ți-ai împlinit slujba pe deplin. Ea e de multe ori abatere dela datorință. De azi înainte, catehizarea trebuie făcută cu toată conștiința; și, după ce au eșit copiii din școală, Dumineca și în sărbători, la vecernie să li-se facă învățătura creștinească sistematic. Predica va trebui să cuprindă toate dogmele și poruncile și să introducă pe oameni în o adâncă cunoaștere și prețuire a harurilor, ca să ne apropiem de zilele primei ere creștine, în cari, fiecare creștin se cumineca în fiecare zi. Intrând Isus în suflete adeseori, le va forma tot mai mult după inima sa.

Slujbele nu le vom trăgăna, nici cântările nu le vom trage pe glas de doină, care poate ținea de urât și ți-e prietin la drum lung. Va trebui să se studieze bine muzica bisericească și arta să înlocuiască „tereremurile și nenanelele”. Fără a scurta slujba, liturghia, servită cu toată evlavie, așa va trebui întocmită, încât în un ceas să aibă omul și liturghia și o predică bună. Utrenia s'ar putea face Sâmbăta, ca la Ruși; ori ar putea fi citită mai de dimineață.

Forța bisericii catolice din Franța sunt organizațiile religioase, cari fac educația masei după categorii și congregațiile. În ele se face foarte mult bine, se iubește tot ce e nobil și se sădește respectul față de orice autoritate. Ne trebuie călugări, cari să răspundă tuturor necesităților sufletești, cari să ne dea exerciții spirituale, misiuni, tipografii, edituri. De asemenea sunt necesare orduri de călugărițe, cari să se roage pentru acest neam.

În felul acesta, continuând și intensificând activitatea de până aici și creând lucrurile reclamate de timp, o viață nouă și puternică va pulsa în biserica noastră, care e biserica străbună a neamului. Ridicând neamul întreg la o viață spirituală, vom zdrobi patimile zilelor de azi, și vom sălășlui în suflete pacea lui Hristos, pe care lumea cu toată cultura și munca ei, nu este în stare să ni-o dea.

În istoria noastră când se va vorbi de un nou avânt, în el se vor recunoaște isprăvile lui Dumnezeu: „Gesta Dei per Rumenos”.

Acest dar să ni-l aducă Celce a înviat!

Pe drumuri noi spre vechea țintă.

O nouă pastorală a I. Preasfinției Sale mitropolitului Vasile. — Înnoirea sufletească pe calea reuniunilor de pietate. — O Uniune a reuniunilor.*)

Înnoți-vă cu spiritul minții voastre și vă îmbrăcați în omul cel nou, care după Dumnezeu s'a zidit întru dreptate și întru sfințenia adevărului (Efes. 4, 23-24).

Iubiți fii întru Hristos! Aducându-ne aminte de trecutul plin de suferințe și de umiliri și văzând jertfele înălțătoare aduse pentru apărarea eroică a credinței și limbei noastre, ne umplem de veselie pentru zilele, în cari Provedința divină ne-a umilit și pentru anii, în cari noi și mai ales strămoșii noștri, au văzut rele (Ps. 89, 15). Jertfele trecutului și statornicia în bine sunt pentru noi dovada tăriei credinței.

Mizeriile prezentului.

Când privim însă prezentul cu mulțimea mizeriilor lui, cu atâta sălbătăcie, ca lipsa fricii de Dumnezeu și a rușinei de oameni, nepăsarea pentru o viață frumoasă, desmățarea, ura între frați, disprețul virtuții, îngâmfarea obraznică, lăcomia după îmbogățiri în timp scurt, pe ori ce cale, fără muncă și fără cruțare ș. a. — ne întrebăm cu îngrijorare: Oare cum va fi viitorul, care se leagă de un trecut greu, dar glorios, prin un prezent atât de jalnic?

Starea aceasta mizeră a societății noastre, pâr. mitropolit o socotește însă numai ca o situație trecătoare și de aceea continuă pe cum urmează.

Având toată încrederea în ajutorul lui Dumnezeu și nădăjduind în o deșteptare și reculegere la timp a societății noastre, nutrim convingerea, că furtuna patimilor se va liniști și orizontul întunecat al vieții noastre se va însenina. Avem deplină încredere, că va străluci în toată frumusețea ei credința în Dumnezeu, iubirea, bunătatea și mila creștinească între oameni, munca, curățenia, simplitatea vieții și respectul față de legi. Suntem deplin convinși, că își vor lua din nou locul lor bunrânduiala și nizuința serioasă spre viața ideală, unde se nivelează cât mai mult ridicăturile și gropile între straturile sociale, umplându-se prăpastia săpată între frați de lăcomia și desfătărilor nebune ale unora spre durerea, spre răsvrătirea și de multe ori spre ruina celor mulți, celor lipsiți și desprețuiți. Da! Avem convingerea acestei schimbări în spre bine, pentru că sufletul nostru însetat nu poate fi stămpărat decât numai cu apa vie, iar nu cu fântânile săpate în nisip, cari nu pot ține apa. Avem convingerea acestei schimbări spre bine, pentru că Dumnezeu, dela Care am pornit și la Care ne vom întoarce, ne-a făcut pentru Sine, și neliniștit este sufletul nostru, până nu se va odihni într'însul (sf. Augustin).

Singurul mijloc de scăpare.

Iubiți fii întru Hristos! Conștiința de greutatea chemării noastre de arhiepiscop și de marea răspundere, ce avem ca conducătorul vostru spiritual, ne gândim serios la măsurile și la mijloacele pentru stavilirea și desrădăcinarea relelor și pentru preîntâmpinarea primejdiei sufletești, sociale și naționale, ce ne a-

*) Cu datul de 16 Martie c., prima Duminecă a sfințelilor Paresimi, s'a trimis clerului arhiepiscopului un cuvânt arhieresc de cea mai mare importanță, care credem că e bine să fie cunoscut, în punctele lui principale, de întreagă provincia noastră bisericească. Publicăm deci în acest număr de sărbători, când dispunem de spațiul necesar, luminoasele îndrumări ale I. Preasfinției Sale mitropolitului dela Blaj. O bună parte o dăm întocmai, iar restul într'un rezumat fidel N. R.

menință. În frământările acestea sufletești ale noastre pentru binele vostru spiritual și material vedem un singur drum care duce cu toată siguranța la fericire: *Înnoirea în Isus Hristos Domnul nostru*, înnoirea vieții individuale, familiare și sociale.

Pe acest temei, pe această putere ne-am ținut de nu ne-am prăbușit în trecut și numai pe acest temei vom putea rămâne și în viitor.

Când s'au întors Iudeii din prinsoare, în tăiul lor gând a fost restaurarea bisericii, ca s'a și întâmplat în mijlocul luptelor cu dușmanii, zidind cu o mână și apărându-se cu cealaltă. Intorcându-ne și noi dintr'o grea robie trebuie să ne asigurăm libertățile prin renașterea noastră sufletească, prin o reformă morală.

În scopul acesta trebuie să ne punem cu toții pe lucru, gândindu-ne nu numai la binele propriu, ci și la acela al deaproapelui. Iar aceasta se poate, după părerea I. P. S. Sale, în cadrele reuniunilor de pietate și cu deosebire prin cele închinare Maicii Domnului.

Un cuvânt către fiicele bisericii.

De data aceasta, în mod special, ne în dreptăm glasul nostru de chemare către fiicele bisericii noastre. Având simțeminte mai delicate cari pot să înmoaie și inimile de piatră, aducă-și aminte, că, dacă Mântuitorul restignit pe Cruce ne-a lăsat pe Maica Sa Preacurată, ca să ne fie Mama noastră a tuturor, la care cu încredere să alergăm în toate necazurile, datorate sunt și fiicele bisericii noastre, ca cu inima lor nobilă să vină în ajutorul bărbăților și fiilor lor, în tot ce e bun și plăcut înaintea lui Dumnezeu. De aceea le îndemnăm la Domnul, ca prin gustul lor și cu o mică parte a muncii lor să se pună în serviciul curățeniei și podoabei bisericilor. Cât de prețios este înaintea bisericii acest serviciu de înfrumsețare a casei Domnului, se vede de acolo, că dacă la sf. liturghie ne aducem aminte de „câtitorii și binefăcătorii ei”, adică de ceica au zidit biserica ori i-au făcut un alt bine, nu ne uităm, în rugăciunea Amvonului, nici de „Ceia iubesc podoaba casei Domnului”, pentru care biserica se roagă, ca „Dumnezeu să-i preamărească cu puterea sa”.

Pentru înfrumsețarea apoi cu virtuți sufletelor să pună tot zelul lor insuflețit, cultivând tradițiile frumoase familiare și religioase, încurajând munca, încetățânind spiritul de ordine și de cruțare, răspândind bunele moravuri și ducând mila creștinească și ajutorul în casele nenorociților.

Reuniunile de pietate.

În scopul acesta acolo, unde s'au înființat reuniuni de femei pentru înfrumsețarea bisericilor, să se lucreze cu toată căldura, iar unde nu s'au înființat încă, să se înființeze, la sfatul cu ajutorul și sub conducerea Onoraților frați preoți, cari, la rândul lor, vor ține seamă de organizația centrală.

Iubiți fii întru Hristos! Nu este nimenea atât de neputincios, cât să nu poată face o mică apostolie între frații, prietini și cunoștii săi, între soții săi de muncă ori de suferință. Chiar și tâlharul pocăit pe cruce s'a făcut apostolul (fără rezultatul dorit, ce drept) celui alt tâlhar restignit împreună cu Mântuitorul nostru. Ce mult bine poate face o femeie ca mamă, ca soție, ca soră, ori ca prietină în cercul său de activitate și de cunoștință, mai ales pentru că nimenea nu o poate bănuși, că lucrează pentru plată ori că, îndem-

vând la bine și făcând binele, împlinește o alujbă plătită.

De o apostolie laică plină de bunătate și de iubire avem mare nevoie, ales acum, fiindcă curentele dușmănoase religiei ajung mai ușor ca oricând la sufletul poporului spre a-l pierde, făcându-l canal pentru toate uriciunile. Apoi, să nu se uite: S'au rărit deabinele șirele păstorilor sufletești, cari odinioară veghiau cu credință în jurul turmelor cuvântătoare până și în cele mai mici comunități bisericești.

Uniunea centrală.

Și pentruca munca diferitelor reuniuni de pietate să poată fi mai concentrată, pâr. mitropolit anunță înființarea unei Uniuni centrale, cu sediul în Blaj, care dorește să devină „un adevărat centru de îndrumare, de îndemnuri curate, de lumină și control imparțial pentru toate reuniunile pii din arhidieceză”. Alăturând statutele acestei Uniuni, I. P. S. Sa publică și numele primilor membri ai Comitetului central ai „Uniunii”, între cari cu bucurie vedem și patru femei (dnele Dr. Elena Tripon, Cluj, Elena Șoldea, Ibașfalău, Livia Domșa și dș. Eliza Bodocan, Blaj).

Patronajul Preacuratei Fecioare.

Reuniunile pii înființate până acum, aproape toate s'au pus sub scutul Preacuratei Fecioare Maria. Și bine s'a făcut, fiindcă între toate făpturile Preacuratei Fecioare strălucește mai mult cu vrednicile sale și cu pilda tuturor virtuților, din care motiv cel ce caută spre ea cu încredere, nu umblă nici când întru întunec, ci se îmbracă în armele luminei. Binecuvântată au numit-o îngerul Gavril și sf. Elisaveta, fiind aceasta numai începutul cinstei celei mari, ce au avut-o și vor avea-o pentru Ea toate popoarele pământului. Nu-i neam și nu-i veac, care și în care să nu se fi ridicat Preasfintei Fecioare cele mai frumoase monumente de venerație și de iubire, așa că la constatarea profetică a Ei: „Că iată de acum mă vor ferici toate limbile” (Luca 1, 47), se răspunde din mii și milioane de guri: „Neamurile toate te ferim pe tine, una de Dumnezeu Născătoare” (Catav. Adurm. cânt. 9).

Fie, ca, sub paza sfântă și puternică a Preacuratei Vergure Maria, reuniunile pii de femei să ia ființă până și în cele mai mici filii, decorând bisericile și mai ales înfrumșându-și membrii sufletele cu virtuțile Maicii Domnului: cu credința și cu iubirea Ei, cu curățenia, cu hărnicia, cu cruțarea și cu toate virtuțile, cari au încununat-o. În chipul acesta se vor reforma atâtea moravuri stricate, înându-ne cu toții în Isus Hristos spre mântuirea sufletelor noastre, spre înflorirea țării și spre binele neamului nostru, a cărui mărire va fi cu atât mai mare, cu cât se va apropia mai mult de Domnul (Ps. 148, 14) și va fi cu atât mai mică cu cât se va depărta mai mult de Ziditorul său.

Din Lujerdiu ni-se cere publicarea următoarelor șire: „La loteria în favorul bisericii gr. catolice din Lujerdiu, încuviințată cu Nr. 46.409/921, au câștigat următorii numeri: 187, 207, 286, 335, 336, 650, 651, 767, 1196, 1207, 1309, 1728, 2096, 2410, 2503, 2561, 2760, 2965, 2973, 2981, 3259, 3519, 3680, 3816, 4413, 4488, 4842, 4893, 5084, 5361, 5900, 5972, 5977, 6069, 6367, 6511, 6650, 7034, 7151, 7630, 8090, 8213, 9430, 9506, 9547, 9626, 9716, 9741, 10071, 10076, 10656, 10699, 10759, 10961, 11021, 11113, 11197, 11502, 11697, 11700, 11733, 11832, 11877, 11903, 11968, 12215, 12308, 12554, 12838, 12872, 13434, 13501, 13572, 13894, 13947, 14083, 14878, 15104, 15126, 15149, 15280, 15444, 15514, 15757, 15832, 15931, 15937, 15969, 16020, 17030, 17261, 17653, 17860, 18666, 18865, 19184, 19244, 19477, 19454, 19469, 19535, 19613, 19823, 19984. — *Oficiul parohial gr. catolic Lujerdiu (jud. Solnoc-Dobâea).*

O pildă grăitoare.

Raportul Comitetului Reuniunii „Sf. Maria” a Femeilor române greco-catolice din Cluj pe anul 1923*).

Onorată Adunare generală,

Când avem onoare să facem a doua dare de seamă publică, după reorganizarea din 1921 a reuniunii noastre, despre activitatea societății în cursul unui an (1923), suntem în plăcuta situație, de a prezenta o iconă destul de mulțumitoare, în raport cu dificultățile mari ce are de învins o societate cu țeluri idealiste, ca a noastră.

Reuniunea „Sf. Maria” a fost întemeiată la 1902, și a luptat cu isbândă pentru scopuri pronunțat religioase: pentru înfrumșetarea cultului dumnezeesc, pentru strângerea rândurilor credincioșilor greco-catolici în Clujul înstreinat. În lumea de după războiu, copleșită de porniri antireligioase și amorale, de materialism și nepăsare față de problemele culturale și sufletești, lupta a devenit mai grea, dar Reuniunea nu numai că n'a sucombat, ci și-a continuat existența cu vigoare întinerită.

În Octombrie 1921 s'a reorganizat, alegându-și un nou comitet, reluând activitatea stânjenită de războiu.

Primul an de activitate a fost foarte rodnic, cum s'a arătat în adunarea generală trecută. Al doilea an a fost tot atât de bogat în roade. Tot mai multă lume se adună sub steagul „Sfintei Marii”; la apelul nostru lumea răspunde cu interes și aduce bucurios și jertfe materiale pentru înfăptuirea scopurilor noastre, care culminează în întărirea sentimentului religios și înălțarea cultului divin.

Constatarea aceasta este îmbucurătoare pentru orice om de bine. Ea arată întâiu, că în sufletul poporului nostru și chiar în al orășenilor noștri, sentimentul religios este o realitate vie și puternică, pe care poți clădi opere de caritate, de împăcare și înălțare a sufletelor, de închiegarea sănătoasă a unei societăți.

Reuniunea noastră nu s'a declarat însă numai de creștină. Ea a mărturisit deschis și pe față, că este română greco-catolică. Și această mărturisire n'a speriat pe nimeni. Ba dimpotrivă, chiar în virtutea acestei mărturisiri de credință au intrat în șirurile noastre membri noi, cari prin activitatea lor religioasă au dovedit, că sunt și buni români și credincioși greco-catolici. Pășirea noastră bărbătească, sub lamura steagului nostru român unit cu Roma, nu a speriat nici pe frații ortodocși neuniți, nici autoritățile.

Se pare deci, că lumea începe să înțeleagă marele adevăr, că numai pe credința concretizată într-o biserică oarecare poți clădi omul întreg și o societate mai bună; tot mai mult pare a înțelege lumea, că legea noastră română-unită este în mod deosebit izvorul acela nesecat de viață sufletească și morală, care a dat în trecut și este în măsură largă chemat

*) Publicăm acest raport pentru a satisface următoarei scrisori a secretarului Reuniunii, d. Dr. Alexandru Borza, profesor universitar în Cluj: »Dle redactor, în numărul 14--1923 al prețuitului Dv ziar v'ați ocupat de modesta noastră Reuniune, luându-i apărarea împotriva unui raportor analfabet dela »Infrățirea... Prin informațiunea ziarului Dvoastre s'a pus în discuție activitatea Reuniunii noastre, și încă într'un fel, care lasă poate îndoiială asupra catolicismului nostru, cum ni-s'a obiectat aceasta din mai multe părți. — Pentru lămurirea tuturor și a celor de reacredință și a celor de bună credință este necesar, ca să facem cunoscută activitatea noastră marelui public. Credem chiar, că prețuitul Dv. ziar este cel mai indicat și poate într-o câtva și moralicește obligat să publice raportul comitetului despre activitatea Reuniunii în anul 1923. — Ne măgulim chiar a crede, că publicarea raportului nostru în extenso va servi ca îndemn Reuniunilor similare la o activitate tot așa de rodnică și frumoasă, ca la Cluj». N. R.

să dea și are toată puterea intrinsecă de a da și în viitor oameni de caracter, de convingeri și de jertfă, prin cari se va ridica și regenera neamul românesc, amenințat de atâtea pericole morale și crize sufletești, mai primejdioase decât inimiile bunurilor noastre materiale, decât dușmanii hotarelor țării chiar.

Nu indiferentismul și interconfesionalismul vag, lipsit de convingere și distructiv, ci o viață întemeiată pe o credință concretă ne trebuie nouă, numai aceasta ne va salva.

Tot reuniunea noastră a arătat însă și cum trebuie înțeleasă și practică o viață religioasă de colorit confesional. Nu prin fapte negative, cum ar fi clevetirea sau calomnierea altor confesiuni, nu prin proselitism, intrigi sau prin persecutarea altor credințe, ci prin fapte pozitive de preamărire a lui Dumnezeu, prin faptele milei și dragostei creștine, prin mărturisirea bărbătească și conștientă a credinței, printr-o viață conformă acestei mărturisiri!

În sensul acestor principii a lucrat reuniunea noastră în concursul anului trecut.

Comitetul Dvoastre, acest stat major, căruia i-ați încredințat desinele societății pe un răstimp de trei ani de zile, a căutat să ducă la îndeplinire misiunea sa pe cum urmează:

1. Ședințele Comitetului.

Dela ultima adunare generală comitetul a ținut 12 ședințe, ocupându-se de problemele reuniunii și de lucrările curente. Aceste ședințe au fost destul de frecventate. Numai absența bărbaiților de încredere, dela a căror sfat cuminte reuniunea așteptase atâtea, s'a resimțit în mod constant.

2. Ingrijirea și împodobirea bisericii.

După ce în cursul anului trecut s'a vopsit și mobilat din nou vechea noastră biserică zidită de episcopul Bob, acum ne-a mai rămas puțin de complectat, ca acest istoric lăcaș de închinare să fie cât mai estetic, curat și în acelaș timp corăspunzător prescripțiilor ritului oriental. S'a cumpărat un covor de cocus, cele vechi s'au reparat. S'au cumpărat 12 scaune. S'au făcut perdele la altar.

S'a renovat tabloul vechiu, reprezentând blânda figură a ctitorului I. Bob.

Curățenia bisericii s'a făcut sub supravegherea damelor din comitet, foarte regulat. Altarul Domnului s'a împodobit regulat cu flori naturale ori plante pururea verzi. În urma acestei îngrijiri de diaconise, bisericuța noastră s'a prezentat ca un adevărat juvaer, frumos, curat și stărnitor de evlavie, putând rivaliza în această privință cu biserică oricărui alt cult din Cluj.

În timpul din urmă biserică noastră a primit o deosebit de prețioasă podoabă, un policandru venețian, dela mecenatele Gheorghe Sion, care a făcut acest frumos gest creștinesc însoțit de scrisoarea ce urmează:

Mult Stimat Domnule Părinte,

Vă rog binevoiiți a primi un mic dar, pentru biserică unită din Cluj, o lampă copie din biserică sf. Marcu din Veneția, unica biserică catolică în stil bizantin.

Eu care sunt greco-oriental nu fac nici o deosebire de confesiune pentru Români, cari au acelaș cuget, aceeași simțire.

Oare o parte mare de luceferi, care a luminat calea românismului n'au fost uniți? Cipariu, Barițiu, Bărnăuțiu, Clain, marele istoric Șincai (a cărui istorie a fost tipărită la Iași), Petru Maior, și în urmă neuitatul și neînfricatul V. Lucaciu. În amintirea mărețelor umbre, nu refuzați darul meu mic, căci e dat fără prihană și cu inima curată.

Cluj, Noemvrie 1923.

Cu profund respect
G. Sion.

Reuniunea noastră nu și-ar putea exprima în mod mai demn grațitudinea sa, pentru prețiosul sprijin dat pentru împodobirea bisericii, decât proclamând pe dl Sion de membru al său binefăcător onorar.

Aci mai amintim, că primăvara trecută reuniunea noastră a dat o puternică mână de ajutor parohiei, la regularea și plantarea cu brazi și arbuști a curții bisericii.

Sperăm să putem termina cu această activitate gospodărească, înainte de a ne împărți grija pentru amenajarea noii biserici ce vom obține.

Comitetul DVoastre a depus o muncă foarte considerabilă pentru înzestrarea bisericii cu ornate trebuincioase, demne de situația în Cluj a cultului nostru. S'au reparat toate odăjdii vechi cu accesoriile lor; s'a făcut inventarul exact al hainelor sfinte; s'a cumpărat stofă neagră pentru 3 odăjdii noi; dela Ministerul agriculturii s'a obținut, cu preț de favor, 60 kg. lână fină, pentru confecționarea altor odăjdii. Durere, nici până astăzi nu s'a găsit modalitatea, de a toarce un tort destul de fin din materialul brut de lână.

3. Pentru viața internă a bisericii.

Reuniunea n'a pierdut însă din vedere, că mai mult încă decât biserica externă, trebuie să împodobească biserica lăuntrică a sufletului cu evlavie creștinească.

În postul Paștilor, a rugat pe preoți și catiheți să țină predici speciale pentru femei credincioase, la vecernie. Aceste predici au fost adevărat izvor de mângâiere pentru numărul public, care le-a ascultat. Servitorimea, atât de neglijată în privința religioasă-morală, a profitat mult de acțiunea aceasta misionară.

Pentru întărirea sentimentului religios sunt un bun mijloc *iconițele sacre*. Reuniunea a tipărit tocmai în acest scop o preafrumoasă iconiță, desenată de cunoscutul pictor Damian, reprezentând Maica Domnului în brațe cu pruncul Isus, brodate pe fond național. Iconițele se desfac prin dnii catiheți și prin librării. — Din vechile medalii metalice ale reuniunii, dl protopop ne-a donat 123 bucăți, care am dori să treacă cât mai curând în posesia membrilor noastre.

Ne-am ocupat și de *ideea înființării unui atelier de odăjdii bisericești*, pentru a veni aceasta în ajutorul bisericilor de o parte, de altă parte pentru a înmulți venitele noastre.

O preocupare de frunte a comitetului a fost *înțelegerea unui cor propriu al bisericii unite*. După multe stăruințe corul nostru, condus de dl profesor Ghergar, a cântat la Dumineca Tomii și alte câteva rânduri, cu deplin succes. Acum fiind angajat un nou învățător cu pricepere și practică muzicală, dl Octavian Pop, se organizează un cor parohial. Reuniunea noastră sprijinește din toată inima această năzuință nobilă și atât de importantă. — La cererea reuniunii, și direcțiunea Școlii normale de fete a trimis corul Școlii să cânte de câteva ori la biserica noastră, spre marea bucurie și mângâiere a credincioșilor.

În preajma Sf. Paști comitetul a căutat să împodobească cât mai frumos *mormântul Domnului* cu flori și verdeață, stârnind evlavie creștinilor.

Ca în fiecare an, și anul trecut am aranjat un pom de Crăciun și o mică serbare cu ocazia distribuirii darurilor extraordinar de bogate pe seama tuturor copiilor orfani și săraci dela școala noastră gr.-catolică din strada Nicolae Iorga. Grație bunăvoinței diverselor autorități și a numeroși particulari, am îmbrăcat aproape 20 copii, împărțind pe toți ceialalți cu alimente și bucăți de îmbrăcăminte.

4. Concerte și serate.

În scopul de a câștiga mijloacele necesare pentru acțiunea noastră schițată mai sus, dar și pătrunși de nevoia de a ne strânge rândurile cât mai mult cei de o lege, reuniunea a aranjat în cursul anului expirat un concert și două serate.

Concertul (2 Iunie) s'a ținut la Teatrul Național — cu concursul marilor noștri artiști dela Opera română, dna Lya Pop-Popovici, dna Mimi Nestorescu-Vancea, dșoara Ella Lyner-Hofmar, dl Ionel Crișan, Frații Kollar, dl Constantin Pavel și dșoara Anicuța Voileanu, dl maistru de cor H. Clee — în beneficiul reuniunii și a nou edificăndeii biserici catedrale gr.-catolice, la care trebuie să ne gândim cu tot mai multă stăruință.

Seratele s'au ținut la Prefectură. La prima (2 Dec.) a ținut o conferință dl prof. Dr. Oct. Prie, la a doua (23 Martie) dl director A. Ciura, având concursul artistic a numeroși distinși artiști ai noștri: Dna Mimi Nestorescu-Vancea, dna Jana Bobescu, dșoara Anicuța Voileanu, dl Ionel Crișan și dl C. de Angelis.

Succesul moral al acestor manifestări sociale-culturale a fost mare și real, întrecând chiar pe cel material, care încă a fost strălucit (la ultima un venit curat de peste 20 mii lei). Aceste serate și concerte au întrunit totdeauna elita societății noastre și pe cei mai buni credincioși ai noștri, cimentând rândurile acelor, care înțeleg rosturile societăților mariane.

La acest loc trebuie să amintim faptul, că reuniunea noastră și-a avut delegatele sale în comitetul de acțiune al foștilor elevi ai Blajului, care au organizat *grandioasa manifestare dela Teatrul Național pentru strângerea fondului de zidire a unui „Institut al recunoștinței“*. Prin activitatea zeloasă a delegatelor sale a ținut și reuniunea noastră să-și arate recunoștința pentru leagănul și pavăza credinței noastre, Blajul.

5. Alte momente.

Comitetul D-voastre s'a mai ocupat de *ideea înființării unui cămin greco-catolic pentru studenți* în una din casele bisericii noastre din Cluj, pentru a oferi copilelor venite aci la studii, un adăpost părintesc și un sprijin religios-moral. Ne-am adresat în această chestie și Preaveneratului Consistor, cerând informații și ajutor întru împlinirea gândului nostru.

În sfârșit trebuie să amintim de *relațiile reuniunii noastre cu alte societăți*. Reuniunea „Sf. Maria“ face parte din „Uniunea femeilor române din Transilvania“, de sub prezidenția dnei M. Baiulescu din Brașov. Am renoit și anul acesta legăturile noastre de aderare. La congresul ținut la Rusale în Alba-Iulia însă reuniunea noastră nu a putut fi reprezentată. Am aderat telegrafic la congres. Am dat expresiune printr'o adresă specială și bucuriei noastre, de a vedea întrând în rândurile „Uniunii“ noastre „Federația ieșeană a femeilor române și a societăților feministe din Moldova“. — Cu reuniunile locale am căutat să fim în termeni buni. Am oferit colaborarea noastră societății corale „Bunăvestirea“ în ocazii extraliturgeice și suntem gata să lucrăm mână în mână cu societățile similare, care urmăresc ca și noi ridicarea culturală și morală a societății noastre.

În privința numărului de membri, reuniunea noastră n'a ajuns nici pe departe acolo, unde cu drept cuvânt trebuia să ajungă, deși un progres se poate constata și aici. Dela ultima adunare generală s'au înscris *membre fundatoare* 6, având acum 56, *membre pe viață* 7, având acum 75, *membre ordinare* (ajutătoare) 20 având acum 61, *membrii binefăcători* 11, având acum 43. În total un număr de 44 membrii noi, având acum 236 membri.

Trebuie să repetăm și aici desideratul nostru, ca toți membrii să depună o activitate mai viguroasă pentru înscrierea membrilor noi, cu cotizații plătite în regulă. Căci numai simpatia vagă și o afecțiune platonice pentru reuniune și scopurile ei, nu ajunge.

6. Incheieri.

După ce am expus sumar starea și activitatea reuniunii, cerând deslegarea Onoratei Adunări generale pentru gestiunea anului trecut, trebuie să arătăm și *propunerile comitetului* pentru o intensificare a activității viitor.

a) Credem, că ar fi nevoie, printr'o interpretare largă a statutelor, de o *amplificare a comitetului*, alcătuit acum din 12 membre titulare și 8 supleante, prin alte 6—8 membri ajutătoare, ca împărțit pe comisii speciale să poată munci cu cât mai mult folos.

b) Ar fi necesar, ca Onorata Adunare generală să decreteze *nevoia de a ne extinde activitatea noastră și în parohia Mănăsturului*, unde s'a luat contact cu unii credincioși și cu dl paroh în această privință.

c) Ivindu-se nevoia de a alege un nou secretar în locul celui de până acum, care nu se mai poate ocupa de afacerile reuniunii în măsura cerută, rugăm să complectăm numărul bărbaților de încredere cu încă 2, care se vor angaja să împlinească agendele de secretariat.

d) Rugăm să binevoii a proclama de *membru de onoare pe marele român Gh. Sion*, exprimând în acelaș timp mulțumire tuturor donatorilor și binefăcătorilor noștri.

e) Ascultând și verificând gestiunea pe anul trecut a casieriei, rugăm să binevoii a da descărcarea cuvenită.

Cluj, 25 Martie 1924.

Livia Dr. R. Boilă,
prezidentă.

Prof. Dr. Al. Borza,
secretar.

Revistă bisericească.

Săptămâna viitoare se va ține la Blaj o nouă conferință episcopescă, în care, pe cât am putut afla, se va pune de nou în discuție atitudinea de luat față de noile proiecte școlare ale guvernului.

Ultimul număr al organului oficial dela Gherla anunță, că, începând cu ziua de 4 Mai, Preasfinția Sa, episcopul diecezan, va porni într'o *noastră vizitație canonică* pe timp de două săptămâni. De data aceasta se vor atinge următoarele comune: Beclean (4 Mai), Ciceu-Cristur, Coldău (5 Mai), Sesarm, Chiuza (6 Mai), Piatra. Mireș (7 Mai), Rusul de jos, Rusul de sus (8 Mai), Malin, Nușfalău (9 Mai), Feleac, Sâniacob, Țigău (10 Mai), Chiraleș, Arcaia (11 Mai), Șirioara, Coasta-Cristurului, Bretea (12 Mai), Șieu Odorheiu, Șieu Cristur (13 Mai), Șintereag, Agrișul de sus, Agrișul de jos (14 Mai), Figa, Tăure (15 Mai), Minthiul-român, Nimigea-română (16 Mai), Nimigea-maghiară, Vireag, Mogoșmort (17 Mai), și Cociu (18 Mai).

Clerul din eparhia Lugojului este avizat, că în zilele de 15—18 Iulie c. se vor ține în centrul eparhiei *exerciții spirituale preoțești*, la cari vor avea precădere ce-i ce n'au participat anul trecut. Cei cari nici în acest an nu vor putea participa, vor trebui să participe neapărat la cele din anul viitor.

Preasfințitul Alexandru al Lugojului, spune, într'un interview publicat de curând (15 Aprilie) în „Adevărul“, următoarele despre *viața religioasă a Românilor din America*: „Proporția între numărul Românilor ortodocși și a Românilor uniți este aproape egală. Sunt 40 de biserici române în Statele-Unite, dintre cari 24 ortodoxe și 16 unite. Relațiile religioase între cele două biserici sunt tolerabile. Viața religioasă nu este atât de intensivă ca în vechiul continent, ceea ce e explicabil prin lupta aprigă pentru traiu a

Americailor. In unele părți se observă chiar indiferențism față de biserică, din motivul că preoțimea — o aluzie la preoții ortodocși hirotoniți în mod simoniac de un anumit «episcop» rus — au e la înălțime».

„Gazeta maramurășană” anunță, că p. ar. episcop Iuliu al Gherlei a ținut la Sarasău în 14 Aprilie c. o conferență cu clerul maramurășan, îndemnând preoțimea la intensificarea apostolatului, dând o deosebită atențiune alcoolismului și pocăitismului. — Sara, prefectul județului a dat un banchet în onoarea înaltului oaspe.

Răspunsul nimerit dat de Preasfințitul Lugojuului în Nr. 7 al „Unirii” neastampărilor pescuitori dela Sibiu, reprodus în întregime în „L'Osservatore Romano” (numărul din 9 Aprilie), este comentat pe larg, împreună cu manifestul credincioșilor noștri mireni dela Târgu-Morăș, într'un recent număr al ziarului „Székelyföld” de acolo, făcând interesante comentăriile la adresa prefectului Victor Maior, a cărui situație s'ar fi clătinat pe urma semnăturii sale de pe acel manifest. — Noi dimpotrivă credem, că ar fi un adevărat scandal, ca pentru frumoasa lui mărturisire de credință să i-se întâmple și cel mai mic neajuns.

Urmând obiceiului din trecut, anul acesta încă se va face pelerinaj la mănăstirea Prislopului, pe ziua de 25 Maiu c. Pentru mai buna lui reușită s'a cerut ministerului de comunicații o reducere pe C. F. R.

La începutul lui Aprilie s'a ținut în orașul universitar Coimbra din Portugalia un congres al universitarilor catolici din aceea țară. A fost o manifestare din cele mai impunătoare a catolicismului portughez, pe care o ni creștăm cu deosebire pentru atitudinea demnă arătată față de chestia învățământului religios și confesional, a cărui deplină libertate a solicitat-o. O altă hotărâre importantă a congresului privește admiterea de nou și pe toată linia a congregațiilor religioase, fără de cari biserică nu-și poate împlini chemarea pe care o are.

Sinodul de primăvară al protopopiatului Cojocna a hotărât, ca fiecare preot să dea cel puțin câte 2000 Lei pentru „Institutul recunoștinței”. — Hotărâri similare s'au luat în toate protopopiatele arhidiecezei, și chiar în unele ale eparhiilor sufragane, așa că singur clerul va da cu siguranță milionul.

Di Nichifor Crainic, ocupându-se în „Neamul Românesc” (Nr. din 9 Aprilie) de „Sărăcutul lui Cristos”, care este sfântul Francisc de Assisi, spune că viața acestui sfânt, care a reabilitat natura în fața mentalității creștine, »ar putea fi — deși aparține calendarului (sic!) catolic — o lectură dintre cele mai gustate în straturile noastre populare». Și aceasta pe cuvânt, că »poporul nostru se simte — ca și sf. Francisc — frate cu codrul și cu făpturile lui Dumnezeu». — Fiind și acesta »Unul din sfinții lor», chipurile unul din sfinții catolicismului, ne așteptăm ca »Revista teologică» dela Sibiu să-i spună, în numărul proxim, buchile d-lui Crainic, și (mai știi?) poate chiar și d-lui Iorga, care a admis în foaia sa această »propagandă catolică».

În zilele de 1—2 Maiu se va ține la mănăstirea Capriana din județul Chișinău un congres al călugărilor ortodocși, cari vreau să dea o nouă viață organizației lor monahale, aproape încremenită într'o proverbială sterilitate de »trântori ai societății”. Congresul era să se

țină încă în anul trecut, dar a fost împiedecat, din motive absolut neînțelese, de organele statului și chiar de oficialitatea bisericească. Acum se va ține sub inspecția celor trei episcopi basarabeni, în frunte cu arhiepiscopul Gurie.

Gazetele anunță, că Vaticanul ar fi aderat la ideea unei reforme a calendarului gregorian, în sensul de-a avea pe viitor 13 luni de câte 28 zile (patru săptămâni) = 364 zile, iar ziua întrecătoare ar fi ziua anului nou, care nu s'ar socoti nici unei luni. Tot așa ar fi și o altă zi în anii visecți, cu 366 zile. S'ar mai fixa apoi o anumită zi fixă (cea de 7 Aprilie) pentru sărbătoarea Paștilor și așa am avea un calendar perpetuu, atât bisericesc cât și civil. — Nu știm încă ce este adevărat din această știre, ar fi însă interesant, ca în momentul când ortodoxismul se va fi hotărât să adopte calendarul gregorian, Apusul să vină cu o nouă schimbare a calendarului.

Ultimele misiuni sfinte din aceste Paresimi s'au ținut, în legătură cu Dumineca Florilor, în parohiile Mihai și Luna din arhidieceză, și în parohia Valea-Dâlșii din eparhia Lugojuului. Ele au avut pretutindeni rezultatele cele mai bune, fiind adevărate praznice pentru toți credincioșii de acolo.

Cu mare solemnitate s'a făcut, în Dumineca Florilor, binecuvântarea clopotelor din Cenadul-mare (eparhia Lugojuului), participând toate autoritățile locale și mult popor. Actul l-a săvârșit p. ar. canonic Dr. Dănilă Fireza dela Lugoj.

Știri mărunte.

Hristos a înviat! — Tuturor cititorilor și prietinelor foși, le dorim din inimă sărbători frumoase și vesele!

Personale. De prepozit al capitlului catedral dela Gherla a fost ales p. ar. canonic Dr. Octavian Domide, prelat papal.

— P. V. Ordinariat de Lugoj a numit pe p. ar. Ștefan Turcu de adm. parohial la Lățunaș.

Concurs. P. V. Ordinariat arhidiecezan publică, cu terminul de 25 Maiu, concurs la parohiile Chinceș (Reghin), Fărău (M.-Uioara), Ghirbom (Sebeș) și Frata (Cojocna).

— P. V. Ordinariat de Gherla publică, cu terminul de 15 Maiu, concurs la parohiile Săplac (Gherla) și Cehalul românesc (Sărăuad), precum și la postul de catehet la școlile urbane din Bistrița.

Câteva date îmbucurătoare. După un număr mai recent al publicației de mare folos care este »Buletinul Cărții», dăm aici datele referitoare la cărțile tipărite în cursul anului 1923 de societatea de editură »Cartea Românească» din București. S'au tipărit cu totul 350 cărți în 3.597.063 exemplare, din cari 250.000 exemplare în afară de editura societății, iar restul în editură proprie. Între acestea cărți, literare și științifice vechi sunt 29 în 225.350 exemplare, iar restul sunt publicații nouă și anume 50 cărți literare și științifice nouă (în 288.725 exemplare), 117 cărți didactice (în 1.465.200 ex.), 32 cărți »Biblioteca Minerva» (în 320.000 ex.), 31 cărți »Cunoștințe folositoare» (în 361.366 ex.), și 11 cărți »Biblioteca agricolă» (în 111.679 ex.). Și dacă ne gândim că alături de rezultatele acestei prime soc. de editură, se înșirue cu mândrie cele 190 publicații, atât de bine alese și îngrijite ale »Culturii naționale», aruncate pe piață într'un număr de aproape 800.000 exemplare, trebuie să spunem, că sub raportul cărților tipărite stăm mult mai bine decum am crezut.

Locale. Măine Dumineca Paștilor, »predica în catedrală p. ar. mitropolit VASILE, servind și liturghia pontificală. Acelaș serviciu se va face Luni a doua zi de Paști, în biserică parohială.

— Cu multă bucurie înregistrăm grija tot mai mare ce se pune pe morminte în Sămbăta morților. Ea se datorește în rândul întâiu »Reuniunii femeilor», dar și particularii și-au dat de astădată contribuția lor în măsură foarte însemnată, așa că abia ici colo dacă s'a mai putut vedea câte-un mormânt neîngrijit. S'au găsit însă suflete bune, cari să implănte și pe acestea câte o ramură de finic: simbolul învierii. De-acum ar mai fi de dorit un singur lucru, ca cu aceste prilejuri să nu lipsească din cimitir nici serviciul preoțesc, făcut chiar cu toată solemnitatea. Aceasta ar fi partea spirituală, neasămănat mai importantă decât cealaltă, care va veni desigur și ea, căci va trebui să vină.

— Săptămâna trecută, Blajul nostru a avut un oaspe din cei mai ilustrii, pe marele mecenat al universității din Cluj, boerul moldovean Gh. Siôn, care a venit să vadă cu ochii ceea ce de mult a admirat în sufletul său. Darul făcut bisericii noastre din Cluj și scrisoarea dată ou acel prilej i-au asigurat la noi o primire din cele mai cordiale.

Cum se impune presa oficială. Toate gazetele mari ale opoziției au publicat de curând următoarea scrisoare, adresată de primăria comunei Deleni (jud. Fălciu) Ziarului »Viitorul», principalul organ de publicitate al guvernului: »Domnule director, Conform ordinului prefecturii jud. Fălciu Nr. 2968 din 1924, Vă rugăm să binevoșiți a dispune trimiterea ziarului »Viitorul» cu începere dela 15 Aprilie 1924 pe un an pe adresa acestei primării, iar costul abonamentului îl veți primi ulterior. Primar (ss) D. Bugeac. Secretar (ss) Gh. I. Savin». — Fără comentari!

Introducerea radiotelefoniei. Gazetele anunță, că la ministerul comunicațiilor dela noi se studiază introducerea radiotelefoniei în tot cuprinsul țării. O legislație specială va reglementa regimul telefoniei fără fir la noi.

La Viena și... la noi. Un cunoscut îmbogățit de războiu din Viena a început să editeze acolo, având ca redactor pe Evreul pornograf Hugo Bettauer, revista »Er und Sie» (El și Ea), un adevărat canal de scurgere a tuturor abiecțiilor și murdăriilor. După abia 5 numeri, a intervenit însă, mai întâiu la primăria orașului, iar apoi la parchet, însuși Cancelarul Seipel, ordonând confiscarea tuturor exemplarelor acestei reviste. În urma acestora s'a alarmat și presa vieneză, cerând, într'un glas, expulzarea redactorului din sinul asociațiilor profesionale ale ziariștilor. Mai mult, Evreii au pretins, ca el să fie expulzat din toate societățile evrești, ca unul care a făcut de rușine poporul ales al lui Israel! — Așa la Viena! Iar la noi apar mereu noi reviste pornografice, cari dacă nu sunt mai perverse ating, de sigur cel puțin măsura bătută de »El și Ea». Dar fiindcă noi nu avem un Seipel, nu-i eschis, ca celebrul d. Bettauer, de cumva nu va trebui să facă acolo ani grei de pușcărie, să vină și el la noi pentru a-și face aici netulburat propaganda atât de rentabilă, pe seama căreia nu mai e loc în Viena. — Ci-că, un binecunoscut editor de reviste »galante», i-ar fi și făcut o ofertă avantajoasă.

† P. ar. Ioachim Ghergaria, parohul din Terebești (eparhia Orășii), și unul din cei mai de seamă preoți din părțile acelea, s'a stins la 17 Aprilie c. în anul 55 al vieții și 30 al preoției sale cinșite. Il deplâng numeroase rudeni. — Odihnească în pace!

† Lucreția Domșa n. Bunea, soția protopopului nostru Iacob Domșa dela Zlatna, s'a stins la 19 Aprilie c. în etate de 45 ani. — Odihnească în pace!

† **Ana Sâmpăleanu**, o nepoată a păr. canonic Dr. Ioan Sâmpăleanu, s'a stins în Tricul de sus la 17 Aprilie c. în anul 17 al vieții. — Fie-i partea cu dreptii!

Telefonul „Unirii”.

I. Cluj. Pastorală colectivă a episcopatului nostru în cauza școlilor confesionale nu s'a dat, pentru că au intervenit momente importante, pe urma cărora chestiunea trebuie supusă unei noi discuțiuni.

B. Lugoj. Este într'adevăr nemaipomenit, ca cu prilejul unei serbări naționale, cum a fost preluarea comunei Beba dela Sârbi, să se găsească un membru al comisiunii de delimitare, care să atace biserica noastră într'un chip atât de infam. Ne bucurăm deci din inimă, că oamenii înțeleg să nu lase lucrul baltă. Atari persoane trebuie trezite de cap, cu toate mijloacele, fiindcă altfel ne putem pomeni, că într'o bună zi, se va găsi vre-un nebun, care să ne insulte chiar în catedrala din Blaj.

M. Sibiu. N'am primit încă nici o citație în procesul, cu care ne amenințau frații în legătură cu atitudinea hienică dela Săliște. În schimb, ni-se trimit noui și noui amănunte, din cari reiese tot mai lămurit, că desgroparea preotului Roșca a fost un act, care va rămânea o veșnică pată pentru cei ce au pus-o la cale. Fac deci foarte bine frații, căutând să îngroape afacerea.

M. Șimleul-Silvaniei și T. Monoșpetreu. Atelierul de ornate din Blaj nu este acum în situația de-a putea primi comande. Avem însă nădejdea, că în scurt timp se va reface, ceace nu vom întârzia să anunțăm. Până atunci adresați-vă cu toată încrederea d-lui Vasile Hoza din Sibiu, al cărui anunț îl găsiți aici mai la vale. Este o firmă catolică.

H. Cojocna. Citind într'un ziar din Cluj cele trimise referitor la proprietarul din C. G. — pentru cari noi n'am avut imediat spațiul necesar — nu le mai putem da. Ceealaltă știre am inserat-o la revista bisericească. — Mulțumite!

Mai multora. Lipsind administratorul nostru din Blaj, avizurile cari privesc administrația se vor da în numărul proxim.

I. Aiton. Am primit avizul.

VASILE HOZA

SIBIU, PIAȚA HUET Nr. 6.
(fost Grand magazin)

Pe lângă tot felul de articole aparținătoare branșei de manufactură pentru bărbați, femei, copii, mărfuri de toamnă, barcheturi, bazmale de lână, sfetere cu flori pentru căptușală, linge și mărfuri mărunte, se găsesc

Odăjdii bisericești și prapori

din cele mai bune materii elvețiene în toate culorile potrivite rânduielii bisericii noastre.

Prețuri foarte convenabile.

(23) 3--3

De vânzare

UN LOC DE CASĂ ÎN BLAJ-SAT.
Informații dă IOAN SPINEAN tipograf.

CLOPOTE

Și obiecte bisericești fără bani,

garantate
pentru 50 ani

găsiți numai la:

prima fabrică
de clopote din
România mare

Frații D. W. Popescu & Comp.

Sîrada Ioan Maiorescu Nr. 9.

BUCUREȘTI. (70) 25-52

Furnizorii Curtii Regale și al sfințelor mitropolii, episcopii și biserici din România întreagă.

„Unirea”

Nu-i iertat să lipsească de pe masa nimănui.

Abonamente se pot face oricând!

CUM NE CURATIM SANGELE SI NE INTARIM TRUPUL

BROSURĂ F. INTERESANTĂ. NU TREBUIE SĂ LIPSEASCĂ DIN NICI O CASĂ. GRATUIT CONTRA SUMEI DE 1 LEU PENTRU PORTO CERETI LA FARMACIA VOREL DIN PIATRA-N

CUM NE VINDECAM DE REUMATISM SI GUTTA

BROSURĂ F. INTERESANTĂ. NU TREBUIE SĂ LIPSEASCĂ DIN NICI O CASĂ. GRATUIT CONTRA SUMEI DE 1 LEU PENTRU PORTO CERETI LA FARMACIA VOREL DIN PIATRA-N

„PATRIA”

banca de credit, comerț și industrie în Blaj.

Indeplinește toate lucrările de bancă, da împrumuturi, pe cambii, hipotecă și cont curent, primește depuneri, mijlocește plățirea cecurilor americane; are următoarele întreprinderi industriale și comerciale în Blaj:

„VULCAN”

fabrică de țiglă mare și mică și de cărămidă de tot felul, — cu întocmiri și aranjamente pentru fabricarea de obiecte ceramice.

„PLUGARUL”

depozit mare de cherestea, lemne de foc, construcțiuni și de tot felul de combustibile.

„CONSUM”

(56) 30 - 52.

mare prăvălie de tot felul de negoate în angro și detail, cu bogate magazii de fer, coloniale, cereale, semințe ect.

Are

Filiale în TEIUȘ și ȘARMAȘ, ambele cu mare depozite de lemne și tot felul de materiale de construcție.

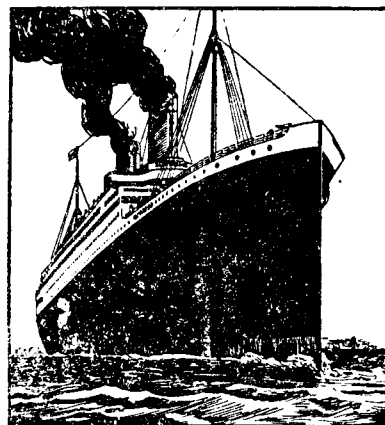
THE ROYAL MAIL LILE

FONDATA ÎN ANUL 1839.

Cele mai nouă și moderne vapoare cu trei și patru elici.

CANADA și AMERICA

Vaporul „ORKA” pleacă în Halifax Canada din Cherbourg în 29 Aprilie 1924.

Vaporul „Orduna” pleacă în Halifax Canada din Hamburg Cherbourg în 13 Mai 1924.

Călătorește comod și cu vapoare luxoase, rapide, cine merge în Brazilia, Argentina, Uruguay, Peru, Chile, Cuba, Africa de sud și Apusană etc. etc.

(81) 27-50

În fiecare săptămână pornesc vapoare din Hamburg, Southampton, Liverpool, Cherbourg, La-Rochelle-Pa-Lice.

Cereți deslușiri cu încredințare pentru viza pașapoartelor sau altor formalități dela „Compania Tranzit” București, Calea Griviței 153. Sucursala Timișoara, Hotel Coroana. Bani trimiși din America, Canada și Argentina îi aveți în timp de 8 zile fără nici un onorar.

„UNIREA”

Este principalul organ de apărare al bisericii noastre

Abonați-o! Cetiți-o! Răspândiți-o!